

Algemene Beschouwingen, woensdag 20 december 2023.

Voorzitter,

Een bijzonder moment voor het voeren van Algemene Beschouwingen. Vijf dagen voordat wereldwijd iedereen wakker wordt met het lied van John Lennon met de opening: *So this is Xmas, and what have we done?* Veel beschouwelijker wordt het niet volgens mij.

And what have we done? Lennon richt zich tot iedereen, met welke achtergrond dan ook. En eigenlijk kun je maar één conclusie trekken: we hebben er weer een redelijke puinhoop van gemaakt in 2023. Oekraïne, Gaza, Soedan. Het gebeurt allemaal in onze achtertuin. Pal achter de schutting die Europa en Nederland steeds hoger wil optrekken zodat we het allemaal niet hoeven te zien of er kennis van te nemen. En wat die schutting betreft vz, ik breng maar meteen de volgende motie in stelling:

Onderwerp: overbelasting asielopvang Ter Apel (zie apart Pdf bestand).

Voorzitter, Nederland is groot geworden zijn met eigenschappen als gemeenschapszin, solidariteit, tolerantie. Het lijken begrippen uit de oudheid. Voor de PvdA zijn de begrippen echter springlevend en onlosmakelijk verbonden met alles waar wij voor staan. En daarom komen wij met deze motie.

Overigens, alle waardering van onze kant in de richting van onze Commissaris die keihard werkt om het vraagstuk van Ter Apel onder de aandacht te brengen bij iedereen die er in Den Haag of in dit land iets over te zeggen heeft. En waardering voor de Drentse gemeenten, zoals Borger-Odoorn recent, die wél hun nek uitsteken!

Dat brengt ons bij voorliggend document, de 1e uitwerking van het coalitieakkoord.

In de commissie van 6 december is dit document uitputtend besproken. Daarbij ging het voor een belangrijk deel over procedurele aspecten: het is geen volwaardig, afgewogen en integraal document, zodat veel fracties aangaven er moeite mee te hebben om het te behandelen. Onze fractie heeft daar begrip voor. Op ons initiatief heeft de gedeputeerde een aanvullende memo geproduceerd om uiteen te zetten hoe deze uitwerking tot stand is gekomen, met welke toekomstige financiële vraagstukken de provincie te maken heeft én hoe het College

het vervolg graag samen met inwoners én PS vorm wil geven. Of die handreiking voldoende is geweest, gaan we vandaag horen.

De PvdA wil graag door en tempo maken met Samen bouwen we Drenthe! Wij zouden ons doodschamen als na een regeerperiode blijkt dat het enige wat je hebt gepresteerd het openhouden van hertenkampen is geweest.

De 1e uitwerking van het coalitieakkoord zoals deze is voorgelegd sluit wat onze fractie betreft goed aan op de ondertitel *Dichtbij, ambitieus en realistisch*.

Het huidige tijdsgewricht vraagt dat ook van de overheid. De overheid zal zelf stappen moet zetten om weer dichtbij de mensen te komen te staan. Vandaar dichtbij. En als 'Den Haag' dan zo nodig op afstand wil blijven van de regio, dan is het extra aanpoten voor ons in Drenthe. Zeker ook voor de PvdA, dat laten we zeker niet onbenoemd.

Tegelijkertijd willen onze inwoners wel zien dat er wat gebeurt aan de enorme opgaven die voor liggen. Vandaar: ambitieus zijn en daarnaar handelen, horen daarbij.

En ten slotte moet het allemaal binnen de mogelijkheden passen. Financieel maar ook bijvoorbeeld wat betreft menskracht en bedrijfsvoering, zoals in de inleiding wordt opgemerkt. Realistisch dus.

Onze fractie heeft het document aan de hand van deze drie uitgangspunten – zo noem ik ze maar even - gelezen en beoordeeld. En ons eindoordeel is positief. Wellicht verdient deze aanbieding in deze vorm niet de schoonheidsprijs maar we hebben er vertrouwen in dat het nu nog ontbrekende totaalplaatje binnen afzienbare tijd wordt geleverd. Daar roepen wij het College met klem, toe op.

Ondertussen kan er werk gemaakt worden van de onderwerpen die nu via startnotities worden aangeleverd:

- de energieagenda
- de sociale agenda (o.a. veteranenopvang)
- de woonagenda en betaalbaar wonen
- de omgevingsvisie

en er gaan er nog meer volgen.

Goed om dit instrument in te zetten en samen met PS te verfijnen en te verbeteren waar mogelijk. Blij zijn we ook met het Burgerberaad dat we gaan inzetten om onze inwoners te betrekken.

Voorzitter, ik kom nog even terug op het grotere plaatje. Wat ons ook allemaal raakt zijn de klimaatveranderingen. De afgelopen weken lijkt het af en toe wel of je in Drenthe op de snelwegen en binnenwegen op een dijk rijdt met links en rechts alleen maar water.

Het College neemt de problemen serieus zo lezen we in het coalitieakkoord en in de uitwerking daarvan maar concrete acties worden nog niet aangekondigd en we willen graag dat het College straks uitspreekt dat water een absolute topprioriteit is.

Dan hebben we het over de gevolgen van klimaatadaptatie, waterbeheer, de kwaliteit van het oppervlaktewater, de beschikbaarheid van voldoende en schoon drinkwater. En ook dit kunnen we samen met onze inwoners, onze boeren, burgers en buitenlui oppakken.

Voorzitter, ik rond af. John Lennon stelde ons een vraag. Ik heb het vervolgens gehad over schuttingen die steeds hoger worden opgetrokken. Aan het eind van het liedje gaf Lennon een boodschap mee: *War is over, if you want it!* En daar wil ik graag mee afsluiten.